

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/243/2020
Identifikačné číslo spisu:	7813200720
Dátum vydania rozhodnutia:	21.10.2020
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:7813200720.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletú G. N., narodenú X. W. XXXX, bývajúcú u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, so sídlom v Rožňave, Šafárikova 112, matky R. W., bývajúcej v B. A., G.D. XXX, zastúpenej JUDr. Ladislavom Törökom, advokátom v Rožňave, Šafárikova 8 a otca N. N., bývajúceho v G., L. X, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 5 P 11/2013, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 29. novembra 2019 sp. zn. 8 CoP 156/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rožňava (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 25. apríla 2019 č. k. 5 P 11/2013-522 zaviazal otca prispievať na výživu maloletej G. N. nar. X. W. XXXX sumou 100,- € mesačne počnúc 21. januárom 2013 do 31. decembra 2014, za obdobie od 1. januára 2015 do 30. augusta 2016 určil výživné vo výške 70,- €, počnúc 1. septembrom 2016 do 31. augusta 2018 vo výške 100,- € mesačne, za obdobie od 1. septembra 2018 do 28. februára 2019 vo výške 30 % zo sumy životného minima a počnúc 1. marcom 2019 do budúca vo výške 150,- € mesačne. Dlhé výživné za obdobie od 21. januára 2013 do 30. apríla 2019 vo výške 4.076,08 € povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 30,- € počnúc dňom právoplatnosti rozsudku až do zaplatenia pod následkami straty výhody splátok. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Rozhodol tak na základe vykonaného dokazovania a príslušných ustanovení § 75 ods. 1, § 62 ods. 3 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (zákona č. 161/2015 Z. z., dnes už i v znení zákonov č. 137/2019 Z. z. a č. 390/2019 Z. z., ďalej tiež len „C. m. p.“).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie otca rozsudkom z 29. novembra 2019 sp. zn. 8 CoP 156/2019 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil [podľa § 387 ods. 1

Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z. a dnes už i zákona č. 350/2018 Z. z., ďalej tiež len „C. s. p.“) vo výroku o výživnom pre maloletú G. N. nar. X. W. XXXX a zmenil vo výroku o dlžnom výživnom a spôsobe zaplataenia tak, že dlžné výživné 4.076,08 € za obdobie od 21. januára 2013 do 30. apríla 2019 je otec povinný zaplatiť naraz v lehote 60-tich dní od právoplatnosti rozsudku. Odvolací súd skonštatoval, že konajúci súd riadne zistil skutkový stav týkajúci sa určenia dlžného výživného za obdobie od podania návrhu až do rozhodnutia súdu, to znamená za obdobie šiestich rokov, dlžné výživné správne vypočítal, avšak nesprávne rozhodol, ak otcovi povolil splácanie výživného v splátkach po 30,- € mesačne spolu s bežným výživným, čo vzhľadom k okolnostiam prípadu považuje za nesprávne a nezákonné. Nestotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie, že v danom prípade je dôvodné povoliť otcovi splátky dlžného výživného, nakoľko v danom prípade by išlo o splatenie dlžného výživného za takmer jedenásť rokov a vzhľadom k povahe prejednávanej veci, priznanému nároku, dĺžke rozhodovania o návrhu a osobným pomerom otca ale najmä so zreteľom na to, že otec ani v minulosti neprejavil snahu o plnenie svojho záväzku, by nebolo spravodlivé priznať výhodu splátok, prípadne dlhšiu lehotu splatnosti, pretože zvýšenie výživného mohol očakávať od začiatku konania a pripraviť sa na zaplataenie eventuálneho dlhu na výživnom odkladaním si časti príjmu alebo zvoliť inú formu zabezpečenia prostriedkov na zaplataenie tohto dlhu. Rozhodnutie o povolení splácať dlžné výživné v tak minimálnych výškach po 30,- € mesačne, odvolací súd považuje aj za rozpor s charakterom výživného, nakoľko dlžné výživné predstavuje sumu zodpovedajúcu potrebám dieťaťa, ktoré vznikli už v minulosti, boli uhradené matkou a ich zabezpečenie nebolo zvýhodnené splátkami. Napriek tomu prihliadol predovšetkým k výške dlžného výživného a zmenil lehotu splatnosti na 60 dní oproti trom dňom ustanovených v zákone a tak poskytol otcovi dostatočný časový priestor, aby si zvolil vhodnú formu zabezpečenia prostriedkov na zaplataenie dlžného výživného.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal otec dovolanie.

4. Dovolanie je v danom prípade podané vo veci starostlivosti súdu o maloletých. Konanie v tejto veci je od 1. júla 2016 upravené v C. m. p. Vzájomný vzťah medzi C. m. p. a C. s. p. je vymedzený v § 2 ods. 1 C. m. p., podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia C. s. p., ak tento zákon neustanovuje inak. C. m. p. v ustanoveniach § 76 a § 77 obsahujúcich niektoré ustanovenia o dovolaní „neustanovuje inak“, ak ide o prípustnosť dovolania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých; prípustnosť dovolania matky a nepľnoletej dcéry bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení C. s. p.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť (§ 447 písm. e) C. s. p.).

6. Podľa § 429 C. s. p. dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

7. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016, stanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania a vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 C. s. p.) zastúpený advokátom a aby podané dovolanie bolo spísané advokátom.

8. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 C. s. p.) upravuje § 436 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 C. s. p. a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 C. s. p. poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

9. Ustanovenie § 436 ods. 1 C. s. p. predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 C. s. p. a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

10. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 C. s. p. vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných vád, než sú vady dovolania v zmysle § 429 C. s. p.). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie vád dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

11. V danom prípade otec podal dovolanie prostredníctvom právneho zástupcu (zo základného konania), avšak nepreukázal zastúpenie a nepredložil plnú moc pre dovolacie konanie. Dovoláním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje riadne poučenie o náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení dovolateľa advokátom v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 C. s. p. v spojení s ustanovením § 429 C. s. p.).

12. Dovolací súd zároveň poukazuje na to, že súd prvej inštancie nad rámec riadneho poučenia o povinnosti podľa § 429 C. s. p. obsiahnutého v napadnutom rozhodnutí dodatočne vyzval v rámci procesnej prípravy predloženia spisu dovolaciemu súdu otca na splnenie podmienky povinného zastúpenia výzvou (č. l. 609 spisu) zo 17. júla 2020, riadne doručenou právnomu zástupcovi otca 20. augusta 2020, na ktorú odpovedal žiadosťou o predĺženie lehoty na predloženie plnej moci. Oznámením z 24. augusta 2020, ktoré bolo riadne doručené až 10. septembra 2020 bolo právnomu zástupcovi otca oznámené, že lehotu na predloženie plnej moci predlžuje do 4. septembra 2020. Zo spisu ďalej vyplýva, že právny zástupca otca bol zo strany súdu prvej inštancie dňa 18. septembra 2020 telefonicky kontaktovaný, aby predložil plnú moc pre dovolacie konanie, na čo odpovedal, že plnú moc predloží v priebehu budúceho týždňa. Úradným záznamom (č. l. 617 spisu) z 30. septembra 2020 bolo súdom prvej inštancie konštatované, že plná moc nebola predložená. Vzhľadom k tomu, že i napriek poučeniu súdu ako aj jeho výzvam nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 a 2 C. s. p.), a tak nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

13. Z tohto dôvodu dovolací súd dovolanie otca proti rozsudku odvolacieho súdu odmietol podľa § 447 písm. e/ C. s. p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

14. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.